

Anna Hannowa

JUBILEUSZ XV-LECIA „MŁODZIEŻ POZNAJE TEATR”

Teatr Polski, obok swej podstawowej działalności artystycznej, prowadzi od 1966 roku, zainicjowaną przez ówczesnego dyrektora Teatru Krystynę Skuszanek, systematyczną pracę w zakresie wychowania teatralnego młodych widzów: młodzieży szkół ponadpodstawowych Wrocławia i całego Dolnego Śląska.

Programowe działanie Teatru Polskiego, znane pod nazwą „Młodzież poznaje teatr” ma na celu: poszerzanie zainteresowań humanistycznych i przygotowanie młodzieży do świadomego uczestniczenia w życiu kulturalnym, wykształcenie aktywnego stosunku do sztuki teatru, inspirowanie form działalności szkolnych kół miłośników teatru. W ciągu 15 lat przybierało ono różnorodne formy: dyskusje z realizatorami spektakli, uczestniczenie w próbach generalnych, coroczne turnieje wiedzy o teatrze i dramacie, spotkania z wybitnymi twórcami teatru, instruktaż merytoryczny w dziedzinie fotografii teatralnej i redagowania własnej jednodziówki, projekcje filmów o tematyce teatralnej, prelekcje, wystawy, dyskusje.

Corocznie na początku sezonu teatralnego (i roku szkolnego) ogłaszany jest wraz z Kuratorium Oświaty i Wychowania międzyszkolny konkurs dla wszystkich szkół ponadpodstawowych. Współzawodnictwo przebiega dwutorowo: jako konkurs międzyszkolny (częstotliwość oglądania przedstawień teatralnych, wykorzystanie poznanego repertuaru w procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoły, propagowanie teatru na terenie szkół, kultura zachowania się młodzieży w teatrze oraz konkursy indywidualne: na recenzję uczniowską i fotografię teatralną).

W okresie 1966—1981 w konkursie „Młodzież poznaje teatr” wzięło udział 148 szkół, w tym wszystkie wrocławskie licea ogólnokształcące, średnie szkoły techniczne, licea zawodowe, zasadnicze szkoły przyzakładowe, szkoły rzemiosł, artystyczne oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Dzieci Niewidomych, w sumie ponad 150 tys. uczniów. Nieprzerwanie przez 15 lat uczestniczą w Konkursie: Technikum Budowlane z Wrocławia, Liceum Ogólnokształcące z Ziębic, III Liceum Ogólnokształcące z Wrocławia,

Od roku 1967 współpracują z Teatrem Polskim: Technikum Chemiczne w Brzegu Dolnym, Liceum Ogólnokształcące SS Urszulanek z Wrocławia, Liceum Ogólnokształcące z Nowej Rudy, Technikum Chemiczne z Żarowa.

W Teatrze Polskim zorganizowano w latach 1966—81 13 turniejów teatralnych o charakterze rozrywkowo-widowiskowym, pomysła-nych jako repetycje znajomości historii literatury dramatycznej i teatru, a także historii Teatru Polskiego we Wrocławiu i obję-tych Konkursem przedstawień. W turniejach wzięły udział 82 szkoły reprezentowane przez 312 zawodników i ponad 5.000 kibiców.

Na konkurs indywidualny nadesłano do Teatru 10.717 recenzji, rejestrujących wrażenia młodzieży z przedstawień. Są one świadectwem rozbudzonego u młodzieży zainteresowania sztuką tea-tru, a wiele z nich (nagradzane i wyróżniane) świadczy o wysokim poziomie wrażliwości artystycznej i moralnej, a także dużej do-ciekliwości intelektualnej. W szkołach młodzież zorganizowała ponad 1000 wystaw teatralnych z materiałów reklamowych i ar-chiwalnych Teatru Polskiego, odbyło się kilkaset spotkań z akto-rami, reżyserami i scenografami. Laureaci kolejnych konkursów: 43 szkoły (22 z Wrocławia, 21 z pozostałych województw Dolne-go Śląska), w tym z miejscowości tak odległych od Wrocławia jak: Zgorzelec (Technikum Energetyczne, wielokrotny laureat), Nowa Ruda (Liceum Ogólnokształcące, wielokrotny laureat), Kłod-zko (Technikum Mechaniczne), Góra w woj. leszczyńskim (Lice-um Ogólnokształcące), Ziębice (Liceum Ogólnokształcące), Ząbko-wice (Liceum Ogólnokształcące), 461 nagród indywidualnych dla uczniów (za recenzje, fotografie i turnieje) oraz 72 nagrody indy-widualne dla nauczycieli. Ponadto 4 nauczycieli za szczególny wkład pracy nad wychowaniem teatralnym młodzieży otrzyma-ło Nagrody Kuratora.

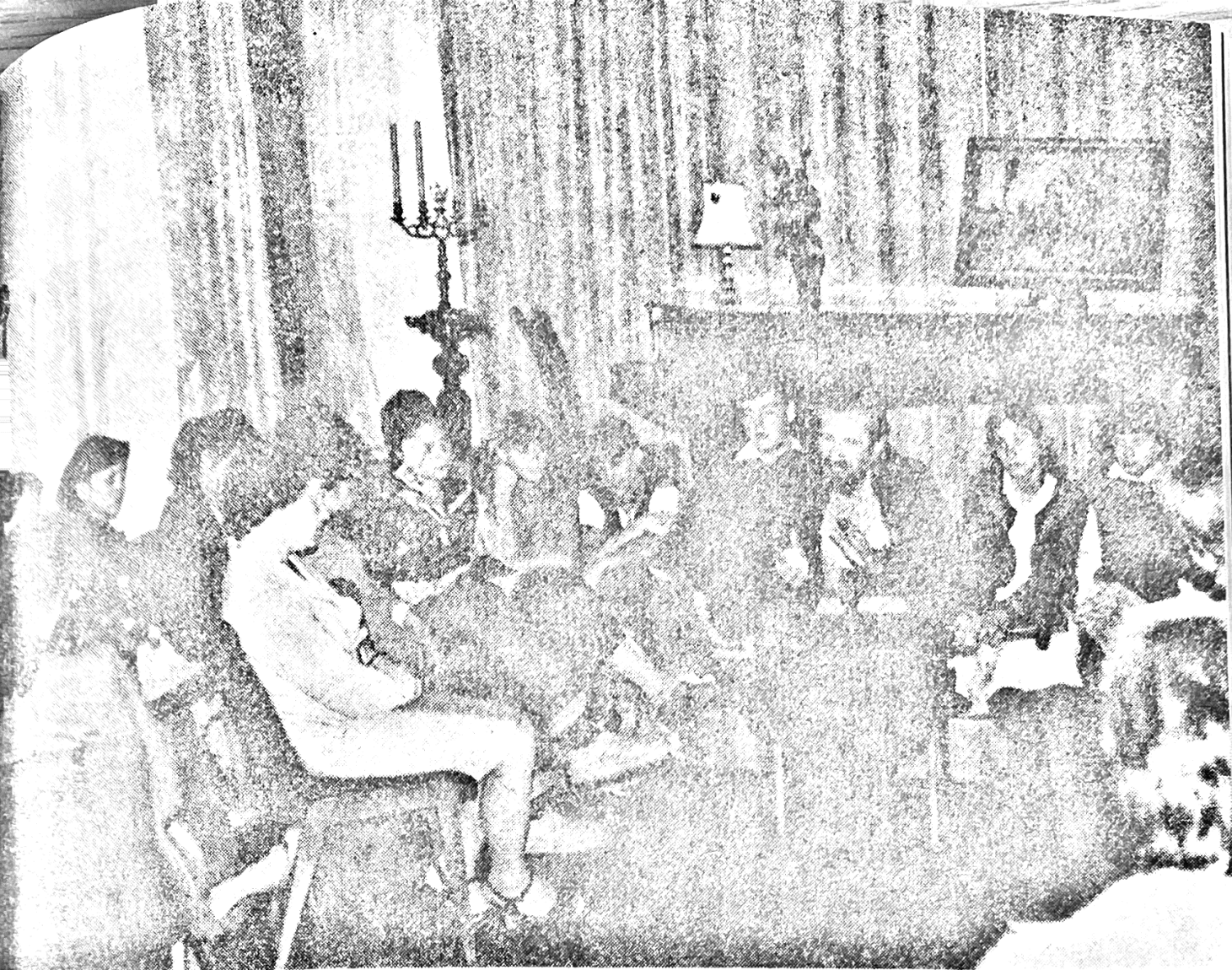
Ze strony Kuratorium Oświaty i Wychowania we Wrocławiu opieką Konkurs otoczyli w latach 1966—72 kurator Jerzy Jaku-bowski, wicekurator Kazimierz Biernacki, naczelnik Wydziału Wychowania i Opieki Eugeniusz Szydełko, wizytatorzy Eugeniusz Koterla i Tadeusz Pajdała, a następnie od roku 1973 kurator Mi-chał Pulit, wicekuratorzy Maria Dutkiewicz, Michał Zygmunt

i Jan Marzec oraz wizytatorzy Irena Rapalowa i Roman Arasimowicz.

Fundatorami dorocznych nagród byli: Teatr Polski, Kuratoria Oświaty i Wychowania we Wrocławiu, Wałbrzychu i Legnicy, Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Województwa Wrocławskiego i Miasta Wrocławia.

Od 1977 roku działał (jako jedna z form organizacyjnych „Młodzież poznaje teatr”) Klub 1212, zrzeszający tysiąc dwustu dwunastu najbardziej aktywnych entuzjastów spośród młodzieży zgłoszonej do konkursu „Młodzież poznaje teatr”. Klub 1212 działa poprzez twórcze sekcje zainteresowań: redakcyjną, fotograficzną i dokumentalno-historyczną, poprzez spotkania dyskusyjne „Forum”. Klub inspirował pracę szkolnych kół miłośników teatru, zredagowano i wydano w Teatrze Polskim 7 numerów 6-stronicowej jednodniówki Klubu 1212 zawierające artykuły i zdjęcia autorstwa uczniów, zorganizowano 18 wystaw fotogramów teatralnych (doroczne wystawy laureatów w Klubie MPiK we Wrocławiu, w foyer Teatru Polskiego oraz w Teatrze Dramatycznym w Warszawie z okazji Panoramy Dolnego Śląska). Odbyło się 68 spotkań dyskusyjnych Forum (wolna trybuna młodzieży, szeroka wymiana myśli i poglądów na tematy związane z teatrem) oraz 35 spotkań plenarnych w Teatrze Polskim z udziałem ok. 1500 uczniów każdorazowo. Gośćmi spotkań plenarnych byli: Kazimierz Dejmek (dwukrotnie), Gustaw Holoubek, Jerzy Grotowski, Daniel Olbrychski (dwukrotnie), Maja Komorowska (dwukrotnie), Jan Paweł Gawlik, Adam Hanuszkiewicz (dwukrotnie), Tadeusz Łomnicki, Wojciech Pszoniak, Krzysztof Zanussi, Ryszarda Hanin, Jan Nowicki, Lidia Zamkow, Andrzej Wajda (dwukrotnie), Krystyna Zachwatowicz, Danuta Michałowska, Wojciech Siemion, Zbigniew Zapasiewicz, Aleksander Gelman, Krzysztof Kolberger, Beata Tyszkiewicz, Zygmunt Hübner, Aleksander Bardini, Jan Englert, Jerzy Krasowski, Jerzy Stuhr, Robert Satanowski.

Zebrania plenarne poświęcone specyfice sztuki teatralnej, problemom reżyserii, gry aktorskiej, scenografii, charakterystyce współczesnej dramaturgii i współczesnego teatru są próbą zbliżenia partnerów z obu stron rampy scenicznej, ogromna aktywność młodzieży podczas tych spotkań, dojrzałe i przemyślane pytania z różnych dziedzin: estetyki, problematyki moralnej, światopogląd-

Forum Klubu 1212 z udziałem K. Brauna (fot. T. Kubacki — IX LO)

dowej, świadczą jak ważne miejsce zajmuje teatr w wychowaniu młodego człowieka. Dla nauczycieli polonistów prowadzących w szkołach koła miłośników teatru organizowane są seminaria (12), zaś od roku 1978 powołano Wszechnicę Teatralną z 3-letnim programem zajęć z teorii i historii teatru i dramatu. W seminariach Wszechnicy bierze udział 350 słuchaczy (uczniów z zajęć fakultatywnych i nauczycieli). Wykładowcami są: prof. dr Maria Janion, prof. dr Władysław Floryan, prof. dr Jerzy Łanowski, doc. dr Janusz Degler, doc. dr Kazimierz Braun, doc. dr Stefan Treugutt, prof. dr Mieczysław Klimowicz, prof. Bohdan Korzeniewski, dr Tadeusz Kudliński, doc. dr Eleonora Udalska, prof. dr Przemysław Mroczkowski, dr Wanda Roszkowska, dr Sławomir Świontek, dr Jerzy Bielunas. Wszechnica ma posłużyć konkretnej edukacji młodych widzów, a także przygotować ich do zrozumienia sztuki teatru i rozmów o sztuce z wybitnymi twórcami.

Osobną sekcję w Klubie 1212 stanowią seniorzy — dawni uczestnicy akcji „Młodzież poznaje teatr”, którzy ukończyli już studia, pracują zawodowo, szerząc ruch miłośnictwa teatru w swoim nowym środowisku. Pierwsze ich kontakty z teatrem przekształciły się w trwałe przywiązanie. Teatr Polski w uznaniu społecznej wartości akcji wychowania teatralnego „Młodzież poznaje teatr” odznaczony został w 1976 r. Medalem Komisji Edukacji Narodowej, w 1974 otrzymał zaszczytne wyróżnienie „Wrocławskie Dzieło 73”, w 1976 r. na Ogólnopolskiej Giełdzie Programowej Kultury otrzymał Złoty Medal i I miejsce, w 1978 r. List pochwalny Ministra Kultury i Sztuki.

Metody i efekty działalności edukacyjnej Teatru Polskiego są przedmiotem badań naukowych: w Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu powstaje rozprawa doktorska: „Formy kształcenia kultury teatralnej młodzieży szkół średnich”, w Studium Kultury Współczesnej Uniwersytetu Wrocławskiego praca magisterska Marii Dorywały napisana pod kierunkiem doc. dr Kazimierza Brauna: „Znaczenie kontaktów ze sztuką teatru w procesie edukacji młodzieży” (na przykładzie działalności Teatru Polskiego „Młodzież poznaje teatr”) 1977, W Instytucie Filologii Polskiej praca magisterska Ewy Słoki napisana pod kierunkiem prof. dr. Czesława Hernasa: „Klub 1212”, „Młodzież poznaje teatr” — metody i formy działania” 1979, w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu na Wydziale Filozoficzno-Historycznym praca magisterska Krystyny Dachtery napisana pod kierunkiem doc. dr Zygmunta Łomnego: „Rola Klubu Miłośników Teatru w edukacji teatralnej młodzieży (na przykładzie „Młodzież poznaje teatr” i Klubu 1212)” 1980, oraz 2 prace dyplomowe w Studium Kulturalno-Oświatowym we Wrocławiu: Aleksandry Światłej „Pedagogiczne aspekty współpracy Teatru Polskiego ze szkołami średnimi we Wrocławiu (w latach 1967 — 70) napisana pod kierunkiem dr Józefa Kargula i Grażyny Zielińskiej „Klub 1212 — zarys monograficzny”, 1978.

Anna Hannowa